

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Kongres
Ekonomistów
Polskich

XI KONGRES EKONOMISTÓW POLSKICH

RAPORT POKONGRESOWY

Kongres Ekonomistów Polskich

"Ekonomia i gospodarka w czasach niepewności"

połączony z obchodami

jubileuszu 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

4-5 grudnia 2025 r.

Międzynarodowe Targi Poznańskie

Poznań, grudzień 2025

Spis treści

Słowo wstępne.....	3
Tradycja Kongresów Ekonomistów Polskich	4
Jubileusz 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego	5
Rada Programowa	6
Komitet Organizacyjny.....	8
XI Kongres Ekonomistów Polskich w liczbach	9
XI Kongres Ekonomistów Polskich w mediach.....	10
Keynote Speakers (Goście specjalni)	11
Wybrani paneliści.....	13
Program Kongresu.....	16
Sesje	17
Fragmenty przemówień otwierających XI Kongres Ekonomistów Polskich.....	20
Deklaracja Poznańska	24
Wręczenie Nagrody PTE im. prof. Edwarda Lipińskiego	25
Wręczenie wyróżnień.....	25
Program kulturalny	26
Patronat honorowy	26
Sponsorzy i partnerzy strategiczni	27
Partnerzy instytucjonalni	28
Patronat medialny.....	28
Podziękowania	29
Organizator	30

Słowo wstępne

W imieniu Rady Programowej XI Kongresu Ekonomistów Polskich oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (PTE) pragnę serdecznie podziękować wszystkim Uczestnikom, Prelegentom, Partnerom oraz Członkom Komitetów za współtworzenie XI Kongresu Ekonomistów Polskich, który odbył się w dniach 4–5 grudnia 2025 r. w Poznaniu pod hasłem „Ekonomia i gospodarka w czasach niepewności”, połączonego z jubileuszem 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Tegoroczna edycja miała wymiar szczególny – zarówno ze względu na skalę przedsięwzięcia, jak i historyczny kontekst. Kontynuując tradycję zapoczątkowaną w 1887 r. podczas Pierwszego Zjazdu Ekonomistów i Prawników w Krakowie, Kongres stał się najważniejszym forum środowiska ekonomicznego w Polsce. W obliczu rosnącej niepewności – geopolitycznej, makroekonomicznej i technologicznej – podjęliśmy próbę wielowymiarowej analizy wyzwań stojących przed gospodarką krajową, europejską i globalną.

Z dumą podkreślamy obecność wybitnych keynote speakers – prof. Daniego Rodrika z Harvard University oraz prof. Beaty Javorcik z EBRD i University of Oxford – których wystąpienia nadały dyskusjom strategiczną perspektywę i intelektualną głębię.

Program Kongresu obejmował ponad 60 debat i sesji tematycznych z udziałem około 600 ekspertów – przedstawiceli nauki, biznesu oraz instytucji publicznych. Zrealizowano 3 sesje plenarne, 28 sesji panelowych, 26 sesji naukowych (obejmujących 161 referatów) oraz 37 prezentacji posterowych. Tak szeroki zakres merytoryczny potwierdza, że Kongres pozostaje kluczową platformą integrującą środowisko ekonomistów oraz umożliwiającą transfer wiedzy między teorią a praktyką gospodarczą.

Najważniejszym rezultatem Kongresu są jednak nie tylko liczby, lecz przede wszystkim jakość dialogu, wymiana argumentów i budowanie relacji sprzyjających dalszej współpracy. Wyrazem wspólnego stanowiska środowiska ekonomicznego stała się przyjęta na zakończenie obrad Deklaracja Poznańska, stanowiąca syntetyczne podsumowanie kluczowych wniosków i rekomendacji wypracowanych podczas Kongresu oraz wskazująca kierunki działań na rzecz zwiększenia odporności i konkurencyjności polskiej gospodarki w duchu społecznej gospodarki rynkowej.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego wydarzenia: członkom Rady Programowej, Komitetu Organizacyjnego, Wolontariuszom, Partnerom oraz każdemu Uczestnikowi, który wniósł swój wkład w wysoki poziom merytoryczny i atmosferę obrad.

Zapraszam Państwa do lektury niniejszego raportu pokongresowego, który dokumentuje przebieg wydarzenia, najważniejsze wnioski oraz jego wymiar organizacyjny i merytoryczny.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Marian Gorynia
Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Tradycja Kongresów Ekonomistów Polskich

Kongresy organizowane cyklicznie od ponad stu lat, stanowią jedno z najważniejszych forów debaty nad kierunkami rozwoju polskiej gospodarki i nauk ekonomicznych.

Ich historia sięga 1887 roku, kiedy w Krakowie odbył się Pierwszy Zjazd Ekonomistów i Prawników – wydarzenie, które zapoczątkowało tradycję ogólnopolskiej refleksji nad problemami gospodarczymi kraju.

Od tego czasu kolejne zjazdy i kongresy odbywały się w przełomowych momentach historii Polski, odzwierciedlając wyzwania swoich czasów – swoiste *signum temporis*.

1887 – Pierwszy Zjazd Ekonomistów i Prawników (Kraków)

Wydarzenie zgromadziło około 200 uczestników z trzech zaborów. Wśród referatów znalazły się m.in. wystąpienia Witolda Skarżyńskiego (O konieczności reformy kredytu ziemskiego) oraz Antoniego Donimirskiego (O kolonizacji wewnętrznej). Zjazd stał się fundamentem późniejszej tradycji kongresowej.

1950 – I Zjazd Ekonomistów Polskich

(8–10 grudnia 1950 r.) – ogólnopolski zjazd przygotowujący środowisko do Kongresu Nauki Polskiej w 1951 r.

1956 – II Zjazd i Kongres Ekonomistów Polskich

1971 – III Zjazd i Kongres Ekonomistów Polskich

1981 – IV Zjazd Ekonomistów Polskich

Poświęcony kierunkom przebudowy systemu funkcjonowania gospodarki w latach 80-tych.

1987 – V Zjazd Ekonomistów Polskich

100-lecie tradycji kongresowej. Przyjęto stanowisko pt. Polska gospodarka – wyzwania rozwojowe końca XX w.

1993 – VI Zjazd PTE

Postawiono pytanie: Jak zdynamizować polską gospodarkę? – w realiach transformacji ustrojowej i gospodarczej.

2001 – VII Kongres Ekonomistów Polskich

Hasło: Ekonomia w epoce cywilizacji informacyjnej – refleksja nad wyzwaniami XXI wieku.

2007 – VIII Kongres Ekonomistów Polskich

Hasło: Polska w gospodarce światowej – szanse i zagrożenia. Pierwszy kongres po akcesji Polski do Unii Europejskiej.

2013 – IX Kongres Ekonomistów Polskich

Hasło: Ekonomia dla przyszłości. Kongres odbył się w okresie wychodzenia z globalnego kryzysu finansowego 2007/2008.

2019 – X Kongres Ekonomistów Polskich

Hasło: Ekonomiści dla rozwoju. Debata nad nowymi zjawiskami w gospodarce światowej, regionalnej i krajowej.

2025 – XI Kongres Ekonomistów Polskich

Hasło: Ekonomia i gospodarka w czasach niepewności. Kongres połączono z obchodami jubileuszu 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

XI Kongres Ekonomistów Polskich stanowił kontynuację wieloletniej tradycji, podejmując pogłębioną refleksję nad wyzwaniami współczesnej ekonomii i gospodarki w warunkach rosnącej niepewności geopolitycznej, technologicznej i społecznej. Dziedzictwo wcześniejszych kongresów tworzy trwałe fundament współczesnej debaty ekonomicznej w Polsce, nadając jej ciągłość, rangę oraz strategiczny wymiar.

Więcej: kongres2025.pte.pl

Jubileusz 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

Jubileusz 80-lecia PTE – wyjątkowa okazja do refleksji nad dorobkiem polskiej ekonomii oraz rolą ekonomii w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski

Istotnym elementem XI Kongresu Ekonomistów Polskich były obchody jubileuszu 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, stanowiące okazję do podsumowania dorobku Towarzystwa oraz jego roli w rozwoju polskiej myśli ekonomicznej i upowszechnianiu wiedzy ekonomicznej.

Wystąpienia jubileuszowe wygłosili: Marian **Gorynia** – Prezes PTE (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), Elżbieta **Mączyńska** – Prezes honorowa PTE (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) oraz Mirosław **Bochenek** – Zastępca Przewodniczącego Rady Naukowej PTE (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Podczas jubileuszu zaprezentowano także książkę pt. „**Polskie Towarzystwo Ekonomiczne i instytucje poprzedzające w służbie nauk ekonomicznych**”, przygotowaną pod redakcją Mirosława Bochenka. Publikacja, opracowana z okazji 80-lecia PTE, przedstawia w syntetycznej i pogłębionej formie historię stowarzyszeń oraz organizacji naukowych i naukowo-zawodowych, które przez blisko 250 lat kształtowały rozwój myśli ekonomicznej i badań nad gospodarką w Polsce.

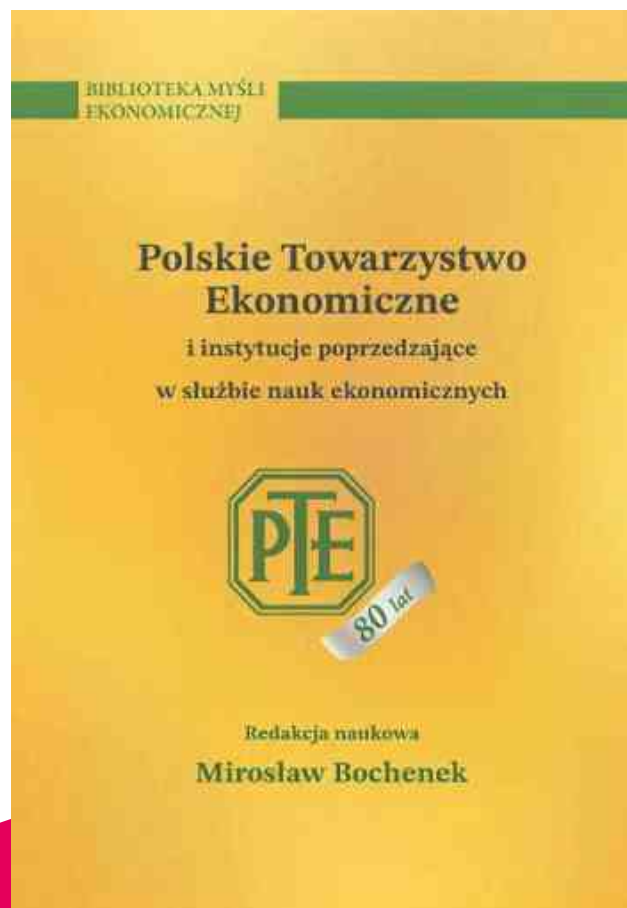
Jubileusz 80-lecia PTE stał się również okazją do refleksji nad przyszłą rolą Towarzystwa w obliczu dynamicznych przemian gospodarczych, technologicznych i społecznych oraz nad potrzebą dalszego wzmacniania współpracy między środowiskiem naukowym, biznesem i instytucjami publicznymi.

Publikacja jest dostępna bezpłatnie na stronie internetowej księgarni PTE: ksiazkiekonomiczne.pte.pl

Jak podkreśla Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, prof. dr hab. Marian **Gorynia**, w Słowie wstępnym do publikacji:

Pojawienie się tej książki na rynku wydawniczym można z przekonaniem uznać za wydarzenie o wyjątkowym znaczeniu nie tylko dla członków naszego Towarzystwa, ale także dla całego środowiska ekonomicznego w Polsce.

Monografia ma charakter dokumentacyjny. Jest skierowana do badaczy historii myśli ekonomicznej, ekonomistów-praktyków, członków PTE, a także wszystkich osób zainteresowanych ewolucją nauk ekonomicznych i instytucjonalnych fundamentów gospodarki w Polsce.

Rada Programowa

1. prof. dr hab. Maciej **Bałtowski**, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
2. Alina **Bączar**, Prezes Fundacji Giełdy Papierów Wartościowych
3. prof. UG dr hab. Monika **Bąk**, Dziekan Wydziału Ekonomicznego, Uniwersytet Gdański
4. Edwin Bendyk, Prezes Fundacji im. Stefana Batorego
5. prof. dr hab. Mirosław **Bochenek**, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wiceprzewodniczący Rady Naukowej PTE
6. Paweł **Borys**, Prezes MCI Capital TFI, Przewodniczący Rady Polskiego Instytutu Ekonomicznego
7. prof. dr hab. Sławomir **Bukowski**, Rektor Uniwersytetu Radomskiego
8. prof. UŁ dr hab. Małgorzata **Burchard-Dziubińska**, Uniwersytet Łódzki, Przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych
9. Paweł **Bursig**, Prezes Zarządu Poznańskiego Banku Spółdzielczego
10. Paweł **Chudziński**, Prezes Zarządu Aquanet SA
11. prof. dr hab. Robert **Ciborowski**, Kierownik Katedry Ekonomii Politycznej i Zakładu Teorii Ekonomii, Uniwersytet w Białymstoku, Rektor Uniwersytetu w Białymstoku w latach 2016–2020 oraz 2020–2024
12. prof. dr hab. Wojciech **Czakon**, Uniwersytet Jagielloński
13. prof. SGH dr hab. Mirosław **Czekaj**, Prezes Zarządu BGK
14. prof. dr hab. Dariusz **Doliński**, Uniwersytet SWPS
15. prof. UŁ dr hab. Tomasz **Dorożyński**, Uniwersytet Łódzki
16. prof. dr hab. Bogusław **Fiedor**, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Rada Naukowa PTE
17. prof. dr hab. Adam **Glapiński**, Prezes Narodowego Banku Polskiego
18. prof. dr hab. Elżbieta **Gołata**, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Przewodnicząca Komitetu Nauk Demograficznych PAN
19. prof. dr hab. Marian **Gorynia**, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Prezes PTE
20. prof. dr hab. Mirosław **Grewiński**, Uczelnia Korczaka, Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej
21. prof. UW dr hab. Gabriela **Grotkowska**, Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego
22. dr hab. Tomasz **Grzyb**, Prezes Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej
23. prof. dr hab. Łukasz **Hardt**, Uniwersytet Warszawski, Wiceprezes PTE
24. prof. dr hab. Jerzy **Hausner**, Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit
25. Luiz **Hanania**, Dyrektor Generalny Grupy Veolia w Polsce
26. dr Marek **Ignor**, Prezes Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Regionalnych Funduszy Rozwoju
27. prof. dr hab. Krzysztof **Jajuga**, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Prezes CFA Society Poland
28. dr Andrzej **Jakubowicz**, Rada Naukowa PTE
29. prof. dr hab. Barbara **Jankowska**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu
30. prof. dr hab. Piotr **Jedynak**, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
31. Jacek **Jaśkowiak**, Prezydent Miasta Poznania
32. prof. dr hab. Dariusz **Jemieliak**, Akademia Leona Koźmińskiego
33. Kamil **Jesionowski**, Prezes Polskiej Izby Biegłych Rewidentów
34. dr Anna **Jurczuk**, Członek Zarządu Forum Myśli Instytucjonalnej
35. Andrzej **Kaczmarek**, Prezes Kaczmarek-Malewo sp. k.

36. prof. dr hab. Andrzej **Kaleta**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu w latach 2016–2020 oraz 2020–2024
37. prof. dr hab. Bogumił **Kamiński**, Przewodniczący Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN
38. prof. dr hab. inż. Leszek **Kiełtyka**, Prezes Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa
39. dr Grzegorz **Kinelski**, Prezes Zarządu Enea S.A.
40. prof. dr hab. Grzegorz **Kołodko**, Akademia Leona Koźmińskiego
41. prof. dr hab. Marek **Kośny**, Prorektor ds. nauki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Przewodniczący Rady Naukowej PTE
42. prof. dr hab. Andrzej **Koźmiński**, Akademia Leona Koźmińskiego
43. prof. US dr hab. Barbara **Kryk**, Uniwersytet Szczeciński, Rada Naukowa PTE
44. dr Ewa **Kulińska-Sadłocha**, Uniwersytet Łódzki, Rada Naukowa PTE
45. prof. dr hab. Piotr **Kułyk**, Uniwersytet Zielonogórski, Sekretarz Rady Naukowej PTE
46. prof. UEK dr hab. Tomasz **Kwarciński**, Polska Sieć Filozofii Ekonomii
47. prof. UTH dr hab. Marzanna **Lament**, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, Rada Naukowa PTE
48. prof. dr hab. inż. Zbigniew **Luty**, Przewodniczący Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
49. prof. UJ dr hab. Zofia **Łapniewska**, Uniwersytet Jagielloński, Współprzewodnicząca Stowarzyszenia Polska Sieć Ekonomii
50. prof. UG dr hab. Beata **Majecka**, Uniwersytet Gdański, Sekretarz Generalny PTE
51. Ewa **Mańkiewicz-Cudny**, Prezes Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT
52. prof. dr hab. Rafał **Matera**, Rektor Uniwersytetu Łódzkiego
53. prof. dr hab. Mariusz **Matyka**, Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu
54. prof. UEK dr hab. Stanisław **Mazur**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w latach 2020–2024; pierwszy zastępca prezydenta Krakowa
55. prof. dr hab. Grzegorz **Mazurek**, Rektor Akademii Leona Koźmińskiego
56. dr hab. Witold **Mazurek**, prof. UIK, Akademia Kopernikańska
57. prof. dr hab. Elżbieta **Mączyńska**, Szkoła Główna Handlowa, Prezes Honorowa PTE
58. Katarzyna **Mokrzycka**, Redaktor 300Gospodarka
59. dr hab. Michał **Myck**, Dyrektor Centrum Analiz Ekonomicznych CenEA
60. prof. dr hab. Alojzy **Nowak**, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego
61. Piotr **Nowakowski**, Członek Zarządu Novol Holding sp. z o.o.
62. prof. dr hab. inż. Celina **Olszak**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach
63. prof. dr hab. Witold **Orłowski**, Politechnika Warszawska, Akademia Vistula w Warszawie
64. prof. dr hab. Stanisław **Owsiak**, Przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej
65. dr Wojciech **Paczos**, Cardiff University, Prezes Fundacji Dobrobyt na Pokolenia
66. prof. dr hab. Zbigniew **Pastuszak**, Prorektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
67. Mikołaj **Pisarski**, Prezes Fundacji Instytutu Edukacji Ekonomicznej im. Ludwiga von Misesa
68. prof. dr hab. Marzanna **Poniatowicz**, Uniwersytet w Białymstoku, Wiceprzewodnicząca Rady Naukowej PTE
69. prof. dr hab. Marta **Postuła**, Pierwsza wiceprezes Zarządu BGK
70. prof. dr hab. Piotr **Pysz**, Fachhochschule für Wirtschaft und Technik Vechta
71. prof. dr hab. Konrad **Raczkowski**, Prorektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego
72. Marcin **Roszkowski**, Prezes Instytutu Jagiellońskiego

73. Maciej **Samcik**, Redaktor Naczelny „Subiektywnie o Finansach”
74. Grzegorz **Siemionczyk**, Redaktor „Rzeczpospolitej”
75. prof. IRWIR PAN dr hab. Monika **Stanny**, Dyrektor Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN
76. prof. UEK dr hab. Aleksander **Surdej**, Ambasador RP w Wietnamie
77. prof. dr hab. Andrzej **Szablewski**, Zastępca Dyrektora ds. Naukowych Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN
78. prof. dr hab. Wiesław **Szczęsny**, Rada Naukowa PTE
79. dr Waldemar **Szwarczyński**, Przewodniczący Rady nadzorczej Biofarm
80. Paweł **Śliwowski**, Dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego
81. prof. UZ dr hab. Bogdan **Ślusarz**, Uniwersytet Zielonogórski, Wiceprezes PTE
82. prof. dr hab. Waldemar **Tarczyński**, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego, Prezes Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Statystycznego
83. prof. SWPS dr hab. Jakub **Traczyk**, Uniwersytet SWPS, Prezes Akademickiego Stowarzyszenia Psychologii Ekonomicznej
84. prof. dr Jan **Toporowski**, University of London
85. prof. dr hab. Joanna **Tyrowicz**, Uniwersytet Warszawski, GRAPE
86. prof. dr hab. Tadeusz **Tyszka**, Akademia Leona Koźmińskiego
87. dr hab. Krzysztof **Urbaniaik**, prof. UAM, Prezes Zarządu Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości sp. z o.o.
88. prof. UEK dr hab. Maria **Urbaniec**, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Wiceprezes PTE
89. Rafał **Utracki**, Prezes Fundacji Banku Pekao S.A.
90. prof. dr hab. Gertruda **Uścińska**, Uniwersytet Warszawski, Przewodnicząca Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN
91. prof. SGH dr hab. Piotr **Wachowiak**, Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
92. prof. UEK dr hab. Grzegorz **Wałęga**, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Rada Naukowa PTE
93. prof. dr hab. Marzenna **Weresa**, Szkoła Główna Handlowa, Przewodnicząca Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN
94. prof. dr hab. Czesław **Zajęc**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
95. prof. dr hab. Agnieszka, **Zakrzewska-Bielawska**, Politechnika Łódzka, Przewodnicząca Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN
96. Waldemar **Zbytek**, Prezes Zarządu Warszawskiego Instytutu Bankowości
97. prof. UEK dr hab. Bernard **Ziębicki**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
98. prof. dr hab. Maciej **Żukowski**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w latach 2016–2020 oraz 2020–2024

Komitet Organizacyjny

Przewodniczący

- prof. dr hab. Marian **Gorynia**, prezes PTE

Zastępca Przewodniczącego

- prof. dr hab. Marek **Kośny**, przewodniczący Rady Naukowej PTE

Członkowie

- prof. dr hab. Bogusław **Fiedor**
- prof. dr hab. Łukasz **Hardt**

- prof. dr hab. Elżbieta **Mączyńska**
- prof. UEK dr hab. Tomasz **Kwarciński**
- prof. UG dr hab. Beata **Majecka**
- prof. UZ dr hab. Bogdan **Ślusarz**
- prof. UEK dr hab. Maria **Urbaniec**
- mgr Ewa **Trybuchowicz**

XI Kongres Ekonomistów Polskich w liczbach

Prestiżowe wydarzenie – największe ogólnopolskie spotkanie ekonomistów, przedsiębiorców i decydentów publicznych

2

dni

400

współautorów w sesjach

648

zarejestrowanych uczestników

37

posterów

3

sesje plenarne

24

partnerów strategicznych

28

sesji panelowych

14

partnerów medialnych

26

sesji naukowych (referatowych)

5

partnerów instytucjonalnych

161

referatów

20

czasopism partnerskich

XI Kongres Ekonomistów Polskich w mediach

Relacje zapowiadające oraz podsumowujące XI Kongres Ekonomistów Polskich zostały opublikowane na łamach dziennika **Rzeczpospolita**, który objął wydarzenie patronatem medialnym. Publikacje te przyczyniły się do upowszechnienia najważniejszych wątków debat oraz wniosków Kongresu, w szczególności poprzez:

- prezentację głównych tematów poruszanych podczas debat plenarnych i panelowych;
- przedstawienie rekomendacji wypracowanych w toku dyskusji;
- ukazanie różnorodności perspektyw dotyczących współczesnych wyzwań gospodarczych.

Zachęcamy do zapoznania się z materiałami opublikowanymi na łamach dziennika „Rzeczpospolita”, które prezentują najważniejsze tezy i wnioski XI Kongresu Ekonomistów Polskich:

1. Jakub **Sawulski**, [Jak budować prywatne czempiony? Polski model rozwoju do 2035 r.](#) (data publikacji: 28.01.2026 r.).
2. Bogusław **Fiedor**, Marian **Gorynia**, [Od gospodarki nadmiaru do gospodarki umiaru](#) (data publikacji: 15.01.2026 r.).
3. Piotr **Banaszyk**, Barbara **Borusiak**, Bogusław **Fiedor**, Marian **Gorynia**, Małgorzata **Stodowa-Hełpa**, [Czas na gospodarkę umiaru](#) (data publikacji: 19.12.2025 r.).
4. Marian **Gorynia**, Łukasz **Hardt**, Marek **Kośny**, Tomasz **Kwarciński**, Maria **Urbaniec**, [Ekonomia zamiast polaryzacji](#) (data publikacji: 11.12.2025 r.).
5. Agnieszka **Chłoń-Domińczak**, [Dlaczego ekonomiści rozmawiają o demografii](#) (data publikacji: 05.12.2025 r.).

6. Beata **Jaworcik**, [Stary wspomniały świat?](#) (data publikacji: 03.12.2025 r.).
7. Dani **Rodrik**, [Europa jest przystankiem w pół drogi](#) (data publikacji: 02.12.2025 r.).
8. Marian **Gorynia**, Łukasz **Hardt**, Marek **Kośny**, [Sięgnijmy do ekonomii](#) (data publikacji: 02.12.2025 r.).
9. Marcin **Piątkowski**: [Gospodarcza droga do przyszłości](#) (data publikacji: 01.12.2025 r.).
10. Jan **Polowczyk**: [Polska miała dużo szczęścia od 1990 roku](#) (data publikacji: 01.12.2025 r.).
11. Marian **Gorynia**, [Czy ekonomia może być fascynująca?](#) (data publikacji: 22.11.2025 r.).
12. Marian **Gorynia**, [Jaki będzie XI Kongres Ekonomistów Polskich?](#) (data publikacji: 14.09.2025 r.).
13. Marian **Gorynia**, [Dlaczego organizujemy Kongres Ekonomistów Polskich?](#) (data publikacji: 03.07.2025 r.).
14. Marian **Gorynia**, [Co ważniejsze: ekonomia czy gospodarka?](#) (data publikacji: 03.12.2024 r.).
15. Beata **Jaworcik**: [Chińskie wyzwanie dla Europy Środkowo-Wschodniej](#) (data publikacji: 23.10.2025 r.).

Wyrażamy nadzieję, że publikacje będą stanowić ważny punkt odniesienia dla dalszej dyskusji naukowej i eksperckiej oraz dla kolejnych analiz dotyczących problematyki poruszanej podczas Kongresu.

Relacje z wydarzenia zostały opublikowane również w kwartalniku „**Biuletyn PTE**” oraz w miesięczniku „**Eurogospodarka**”, a także w innych mediach, przyczyniając się do upowszechnienia najważniejszych wniosków z debat kongresowych.

www.pte.pl/czasopisma/biuletyn

Keynote Speakers (Goście specjalni)

Wybitni prelegenci – keynote speakers: Dani Rodrik (Harvard University) oraz Beata Javorcik (EBRD, University of Oxford).

W gronie gości specjalnych Kongresu byli światowej sławy eksperci, którzy wystąpili w roli keynote speakers:

- prof. Dani **Rodrik** – z Harvard University; jeden z najbardziej wpływowych współczesnych ekonomistów, zajmujący się problematyką globalizacji, polityki gospodarczej oraz rozwoju gospodarczego,
- prof. Beata **Javorcik** – główna ekonomistka European Bank for Reconstruction and Development oraz profesor University of Oxford, uznawana za autorytet w dziedzinie handlu międzynarodowego i bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

prof. Dani Rodrik, Harvard University

Światowej sławy ekonomista z Uniwersytetu Harvarda, był gościem specjalnym XI Kongresu Ekonomistów Polskich. W swoim wystąpieniu pt. „Shared Prosperity in a Fractured World”, wygłoszonym w dniu 4 grudnia 2025 r., analizował sukces gospodarczy Polski oraz wskazywał na nowe wyzwania, przed którymi stoi światowa i polska gospodarka:

- **O sukcesie gospodarczym Polski:** „Wzrost, którego doświadczyła Polska, był naprawdę zdumiewającym wzorcem. Myślę, że w doświadczeniu Polski było coś bardzo wyjątkowego... Było to połączenie dwóch rzeczy: zdolności do wygenerowania bardzo szybkiego nadrobienia zaległości gospodarczych (catch-up) [...] oraz integracji z łańcuchami dostaw Europy Zachodniej”.
- **O znaczeniu instytucji i członkostwa w UE:** „Nastąpiła znacząca transformacja instytucjonalna, którą umożliwiła najpierw perspektywa przyjęcia do UE, a następnie samo członko-

stwo. Rządy prawa, demokracja, nowe normy i zrozumienie regulacji były kluczowe”.

- **Porównanie Polski i Meksyku:** „Często porównuję Polskę do Meksyku. Meksyk również znajduje się w podobnej pozycji geograficznej – tuż obok Stanów Zjednoczonych, tak jak Polska obok Niemiec. Ale w przeciwieństwie do Polski, Meksyk nie doświadczył takiego wzrostu. To nam mówi, że sam handel i integracja z łańcuchami dostaw to nie wszystko. Kluczowa była transformacja instytucjonalna: rządy prawa, demokracja i nowe normy, które umożliwiło członkostwo w UE”.
- **O przyszłości i końcu ery „nadrabiania” (catch-up):** „W przyszłości będzie to wyglądać zupełnie inaczej. To już nie jest proces nadrabiania zaległości. Życie na technologicznym froncie jest nieco trudniejsze, więc wzrost gospodarczy będzie niższy, a handel będzie odgrywał mniejszą rolę.”

- **O nowych priorytetach gospodarczych (bezpieczeństwo klasy średniej):** „Spójrzmy na naszą kondycję ekonomiczną bardziej przez pryzmat tego, czy tworzymy dobre, produktywne miejsca pracy dla klasy średniej oraz czy tworzymy bezpieczeństwo ekonomiczne, a nie tylko z perspektywy ogólnego wzrostu gospodarczego czy wolumenu handlu. Musimy zwracać większą uwagę na kwestie niepewności ekonomicznej i lęku klasy średniej, co jest fundamentem spójności społecznej i stabilnej demokracji.”

- **O roli usług w przyszłości:** „Musimy poświęcić znacznie więcej uwagi temu, jak sprawić, by sektor usług był znacznie bardziej produktywny. To zupełnie inna perspektywa na rozwój niż ta, do której przywykliśmy”.

Wystąpienie Daniego Rodriki było kluczowym punktem kongresu, przesuując ciężar dyskusji z czystego wzrostu PKB na jakość instytucji i bezpieczeństwo ekonomiczne obywateli.

Pełne nagranie:

Wystąpienie prof. Daniego Rodriki

Prof. Beata Javorcik, EBRD, Oxford University

Główna Ekonomistka Europejskiego Banku Odnowy i Rozwoju (EBOR) oraz profesor Uniwersytetu Oksfordzkiego, wygłosiła w dniu 5 grudnia 2025 r. na XI Kongresie Ekonomistów Polskich (5 grudnia 2025 r.) wykład pt. „Globalizacja w czasach niepokoju”. Jej wystąpienie skupiło się na analizie skuteczności sankcji gospodarczych oraz zmianach w handlu światowym:

- **O odwróceniu od globalizacji:** „Po dekadach hiper globalizacji widzimy teraz odwrót, odwracanie się, cofanie globalizacji. W 2016 roku Brexit, w 2018 wojna handlowa USA–Chiny, a w 2022 sankcje na Rosję – to wszystko osłabia globalne reguły gry”.
- **O błędnych prognozach ekonomistów dotyczących Rosji:** „Trzy tygodnie po rozpoczęciu wojny 90% ekonomistów w USA i Europie twierdziło, że sankcje doprowadzą do głębokiej recesji w Rosji. Dziś wiemy, że tak się nie stało. Nasza branża słabo wypadła w ocenie sankcji, bo literatura pomijała wiele aspektów, jak to, kto wygrywa, a kto traci na sankcjach w krajach trzecich”.
- **O omijaniu sankcji przez kraje sąsiednie:** „Widzimy bardzo wysoki wzrost europejskiego eksportu do Kazachstanu, Kirgistanu i Armenii – krajów będących w unii celnej z Rosją. Produkty podlegające sankcjom często 'spadały z ciężarówką' w drodze do tych państw podczas tranzytu przez Rosję”.
- **O „cieniu wartości moralnych”** (sankcje prywatne): „Sankcje prywatne, czyli ograniczenia, które firmy same na siebie nakładają, by chronić reputację, wzmocniły działanie oficjalnych restrykcji. Ta 'cena wartości' odpowiada dodatkowej taryfie celnej rzędu 10% do 60%”.
- **O przewadze firm tureckich i azjatyckich:** „Firmy zachodnie, dbając o reputację, wycofywały się z rynku rosyjskiego. Wykorzystały to firmy z krajów neutralnych, jak Turcja, które nie czuły takiej presji. Eksporterzy tureccy podnieśli marże średnio o 4%, wypełniając lukę po zachodniej konkurencji”.

- **O niezamierzonym skutku sankcji – wzmocnieniu juana:** „Ubocznym skutkiem sankcji jest wypromowanie chińskiej waluty. W 2023 roku ponad 1/3 importu rosyjskiego była fakturowana w juanie. Dwa lata wcześniej to było tylko 4%. Kraje neutralne szukają alternatywy, by uodpornić się na potencjalne przyszłe sankcje”.
- **O długofalowym wpływie sankcji na Rosję:** „Sankcje działają powoli. Ich wpływ odbija się na rosyjskiej gospodarce poprzez brak wzrostu produktywności, ponieważ Rosja została w dużym stopniu odcięta od napływu zachodnich technologii”.

- **O powrocie na rynek po sankcjach:** „Z badań historycznych wynika, że po cofnięciu sankcji powrót firm na dany rynek zajmuje średnio około dekady. Odzyskanie rynku nie jest szybkie ani automatyczne”.

Wystąpienie profesor Javorcik pokazało, że współczesna ekonomia musi brać pod uwagę nie tylko twarde dane handlowe, ale także geopolitykę, koszty reputacyjne i skomplikowane łańcuchy powiązań w krajach trzecich.

Pełne nagranie:
[Wystąpienie prof. Beaty Javorcik](#)

Wybrani paneliści

Liderzy biznesu

- Andrzej **Barański**, Herbewo International
- Rafał **Benecki**, ING Bank Śląski
- Piotr **Bujak**, PKO Bank Polski
- Krzysztof **Domarecki**, Grupa Seleno
- Dariusz **Duma**, Stowarzyszenie FBN Poland
- Adam **Frej**, Krakowski Bank Spółdzielczy
- Gabriel **Grabowski**, Enea S.A.
- Marek **Ignor**, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Regionalnych Funduszy Rozwoju
- Sylwia **Kozoń**, Fundacja XTB
- Katarzyna **Łakińska**, Flexi.pl
- Ernest **Pytlarczyk**, Bank Pekao S.A.
- Waldemar **Szwarczyński**, Biofarm
- Roland **Szydło**, Yanko Sp. z o.o.
- Roland **Szymański**, LARS
- Adam **Zalaszewski**, Car Arena
- Krzysztof **Zamasz**, Veolia Group in Poland

Rektorzy i Prorektorzy:

- Sławomir **Bukowski**, Rektor Uniwersytetu Radomskiego im. Kazimierza Pułaskiego
- Barbara **Jankowska**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu
- Rafał **Matera**, Rektor Uniwersytetu Łódzkiego
- Alojzy Z. **Nowak**, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego
- Piotr **Wachowiak**, Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
- Czesław **Zajac**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
- Danuta **Zawadzka**, Rektor Politechniki Koszalińskiej
- Piotr **Bednarek**, Prorektor ds. Finansów, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- Agnieszka **Chłoń-Domińczak**, Prorektor ds. Nauki, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Bogusława **Drelich-Skulska**, Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- Marek **Kośny**, Prorektor ds. nauki, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Przewodniczący Rady Naukowej PTE
- Zbigniew **Pastuszak**, Prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- Sławomir **Śmiech**, Prorektor ds. Nauki, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Liderzy opinii publicznej i eksperci

- Adam A. **Ambroziak**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Marek **Bednarski**, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych
- Marek **Belka**, Kolegium Europejskie
- Marek **Cierpiat-Wolan**, Główny Urząd Statystyczny
- Ireneusz **Dąbrowski**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Bogusław **Fiedor**, Przewodniczący Sądu Konkursowego Nagrody PTE im. prof. Edwarda Lipińskiego, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- Michał **Gradzewicz**, Narodowy Bank Polski
- Jakub **Growiec**, Narodowy Bank Polski
- Kamil **Jesionowski**, Polska Izba Biegłych Rewidentów

- Krzysztof **Kluza**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Grzegorz **Kołodko**, Akademia Leona Koźmińskiego
- Ryszard **Kokoszcyński**, Uniwersytet Warszawski
- Magdalena **Kozińska**, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Monika **Marcinkowska**, Uniwersytet Łódzki
- Elżbieta **Mączyńska**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
- Marcin **Mikołajczyk**, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
- Jakub **Mućk**, Narodowy Bank Polski
- Adam **Noga**, Akademia Leona Koźmińskiego
- Witold **Orłowski**, Akademia Finansów i Biznesu Vistula
- Tomasz **Panek**, Główny Urząd Statystyczny
- Marcin **Piątkowski**, Akademia Leona Koźmińskiego, Bank Światowy
- Krzysztof **Pietraszkiewicz**, Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze
- Marzanna **Poniatowicz**, Uniwersytet w Białymstoku, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
- Marta **Postuła**, Bank Gospodarstwa Krajowego
- Konrad **Raczkowski**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- Mariusz Jan **Radło**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Roman **Sobiecki**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Andrzej **Szablewski**, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN
- Jan **Szambelańczyk**, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, WSB-Merito Poznań
- Piotr **Szukalski**, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych
- Katarzyna **Śledziewska**, Uniwersytet Warszawski
- Robert **Tomanek**, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
- Małgorzata **Walerych**, Narodowy Bank Polski
- Marzenna Anna **Weresa**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Agnieszka **Wincewicz-Price**, Polski Instytut Ekonomiczny
- Henryk **Wnorowski**, Rada Polityki Pieniężnej, Uniwersytet w Białymstoku
- Monika **Wojciechowska**, Ministerstwo Finansów
- Marcin **Wojewódka**, Instytut Emerytalny w Warszawie
- Małgorzata **Zaleska**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
- Maciej **Zaleśkiewicz**, Narodowy Bank Polski
- Waldemar **Zbytek**, Fundacja Warszawski Instytut Bankowości

Program Kongresu

Program Kongresu obejmował ponad 60 sesji plenarnych, panelowych, referatowych i posterowych, w których udział wzięło ponad 600 ekspertów reprezentujących środowiska naukowe, gospodarcze i instytucjonalne. Dyskusje koncentrowały się wokół kluczowych obszarów tematycznych:

- **Makroekonomia i finanse** – zagadnienia stabilności finansów publicznych, bezpieczeństwa systemu finansowego oraz debata nad potencjalnym przyjęciem wspólnej waluty euro.
- **Wyzwania globalne** – kwestie związane z geopolityką, przyszłością globalizacji, transformacją energetyczną oraz konsekwencjami kryzysu klimatycznego.
- **Gospodarka i biznes** – problematyka międzynarodowej konkurencyjności przedsiębiorstw, funkcjonowania globalnych łańcuchów dostaw, strategii ESG, roli firm rodzinnych oraz zastosowania sztucznej inteligencji w gospodarce.
- **Społeczeństwo** – zagadnienia bezpieczeństwa ekonomicznego gospodarstw domowych, sytuacji na rynku pracy, wyzwań demograficznych oraz nierówności społeczno-ekonomicznych.
- **Nauka i edukacja** – rola uczelni ekonomicznych w kształtowaniu debaty publicznej, znaczenie pluralizmu w ekonomii oraz rozwój edukacji ekonomicznej społeczeństwa.

Panel „Artificial Intelligence – Beyond the Hype”

Wydarzenie specjalne, które zgromadziło ekspertów z dziedzin informatyki, ekonomii, technologii, neurofizjologii, psychologii oraz etyki.

Dyskusja koncentrowała się na analizie szans i zagrożeń związanych z rozwojem sztucznej in-

teligencji oraz jej potencjalnym wpływem na gospodarkę i społeczeństwo.

Pełne nagranie panelu: [*Artificial Intelligence – Beyond the Hype*](#)

Program Kongresu został zorganizowany wokół czterech głównych bloków tematycznych

I

Nauki ekonomiczne
– ciągłość rozwoju
a poszukiwanie nowych
paradygmatów

II

Sfera regulacji
gospodarki w czasach
niepewności i turbulencji

III

Sfera realna gospodarki
w warunkach fundamentalnych
niepewności i sztucznej
inteligencji

IV

Edukacja ekonomiczna
dla rozwoju

Sesje

Networking i współpraca – przestrzeń budowania relacji naukowych, biznesowych i międzyinstytucjonalnych

W ramach Kongresu zorganizowano cztery rodzaje sesji: sesje plenarne, referatowe, panelowe i posterowe.

SESJE PLENARNE – wystąpienia gości honorowych:

- Sesja plenarna I: Shared Prosperity in a Fractured World
- Wydarzenie specjalne: Artificial Intelligence – beyond the hype
- Sesja plenarna II: Globalizacja w czasach niepokoju

SESJE REFERATOWE – prezentacje wyników badań naukowych i analiz eksperckich:

Czwartek, 4 grudnia

- A9: Przyszłość gospodarki światowej: cyfryzacja i zielone technologie.
- A10: Demograficzne perspektywy rozwoju Polski.
- A11: Konkurencyjność międzynarodowa i adaptacja przedsiębiorstw.
- A12: Czy ekonomia nadąża za zmianą paradygmatu polityki gospodarczej?
- A13: Ekonomia behawioralna, czyli ekonomia bliższa psychologii.
- A14: Zrównoważony rozwój i gospodarka umiaru.
- A15: Rola nauki i edukacji w rozwoju innowacyjnej gospodarki.
- B10: Gospodarka Polski: migracje, automatyzacja i wyzwania fiskalne.
- B11: Polityka środowiskowa i transformacja energetyczna.
- B12: Integracja gospodarcza i handel międzynarodowy.
- B13: Ekonomia w praktyce: badania INE PAN (nierówności, instytucje).
- B14: Rynek pracy i przemiany społeczno-gospodarcze.
- B15: Dylematy rozwoju w burzliwych czasach.

Piątek, 5 grudnia

- C5: Perspektywy rozwoju gospodarczego w Europie Środkowo-Wschodniej.
- C6: Modelowanie procesów rynkowych (podejście wieloagentowe).
- C7: Nowe wyzwania i trendy w ekonomii rolnej.
- C8: Współczesne wyzwania teorii i filozofii ekonomii.
- C9: Ekosystemy przedsiębiorczości i finansowania rozwoju.
- C10: Sztuczna inteligencja i transformacja cyfrowa.
- C11: Niepewność jako wyzwanie – rynki, innowacje i decyzje.
- C12: 20 lat ekonomicznej analizy prawa w Polsce.
- D8: Gospodarka w czasach niepewności: rynek, instytucje, klimat.
- D9: Rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe.
- D10: Instytucjonalne fundamenty współczesnej polityki gospodarczej.
- D11: Ekonomia feministyczna – konteksty, badania, analizy.
- D12: Modelowanie decyzji ekonomicznych w warunkach niepewności.

SESJE PANELOWE – debaty eksperckie z udziałem zaproszonych panelistów i organizacji partnerskich:

Czwartek, 4 grudnia 2025 r.

- A1: Rola uczelni ekonomicznych w kształtowaniu kompetencji przyszłości (panel organizowany przez KRUE).
- A2: Wpływ geopolityki na bezpieczeństwo systemu finansowego.
- A3: Bezpieczeństwo ekonomiczne gosp. domowych w warunkach niepewności.
- A4: Zarządzanie kryzysem bankowym i ochrona klientów – między stabilnością systemu a pokusą nadużycia (panel organizowany przez BFG).
- A5: Nowy pragmatyzm. Teoria i praktyka.
- A6: Finanse lokalne w warunkach kryzysowej multiplikacji i turbulentnego otoczenia.
- A7: Dobrobyt i trwały rozwój poza metropolią: ekonomiczne wyzwania, naukowe kierunki i polityczne dylematy.
- A8: Czego biznes oczekuje od ekonomistów? (panel organizowany przez Family Business Network Poland – FBN).
- B1: Czy stabilność finansów publicznych przetrwa w turbulentnym otoczeniu?
- B2: Ekonomia a egzystencjalny światowy kryzys klimatyczny.

- B3: Zmiany procesów demograficznych i ich konsekwencje dla polityki publicznej.
- B4: Długoterminowe oszczędzanie i inwestowanie na cele emerytalne w perspektywie ekonomii behawioralnej i ekonomii instytucjonalnej.
- B5: Ekonomia i biznes w obliczu kryzysu klimatycznego: wyzwania i szanse.
- B6: Edukacja ekonomiczna dla rozwoju.
- B7: Historia towarzystw ekonomicznych w Polsce.
- B8: Znaczenie jakości działania instytucji publicznych i prywatnych dla stabilnego i zrównoważonego rozwoju kraju.
- B9: Dyskusyjny panel Olimpijski.

Piątek, 5 grudnia 2025 r.

- C1: Przedsiębiorczość w łagodzeniu nierówności społecznych i ekonomicznych.
- C2: Polska transformacja gospodarcza – sukces czy porażka?
- C3: Znaczenie strategii ESG (Environmental, Social, Governance) dla rozwoju sektora finansowego.
- C4: Co szkoła austriacka może wnieść do ekonomii głównego nurtu?
- D1: Euro w Polsce – argumenty ekonomiczne.
- D2: Wyzwania statystyki publicznej.
- D3: Działania uczelni i wydziałów ekonomicznych na rzecz rozwoju zrównoważonego.
- D4: Firmy rodzinne jako filar polskiej gospodarki – wyzwania i perspektywy rozwoju.
- D5: Quo vadis Agricultura? Między europejskim modelem agrarnym a wyzwaniami globalnymi.
- D6: Poza wzrostem: uprawianie ekonomii w świecie ograniczonych zasobów i rosnących napięć ekologicznych.
- D7: Pluralizm metodologiczny w ekonomii: zaleta czy wyzwanie?

- **SESJE POSTEROWE** – wizualna forma komunikacji wyników oraz bezpośredni, indywidualny dialog między badaczem a uczestnikami kongresu, pozwalająca na głęboką wymianę myśli w formacie „one-on-one”

Fragmenty przemówień otwierających XI Kongres Ekonomistów Polskich

*XI Kongres Ekonomistów Polskich
– wyjątkowe wydarzenie w świecie nauki i gospodarki*

Kluczowe cytaty i myśli

prof. Marian Gorynia, Prezes PTE

Prezes otworzył Kongres, wyznaczając kierunki debaty i podkreślając znaczenie ekonomii w obliczu globalnych zmian:

- **O haśle przewodnim Kongresu:** „Hasło, myśl przewodnia Kongresu brzmi – Ekonomia i gospodarka w czasach niepewności”. (...) „Słowo niepewność w haśle Kongresu ma bardzo dużą pojemność treściową i dla większości z nas jest uosobieniem turbulencji charakterystycznych dla przesilenia cywilizacyjnego, którego jesteśmy uczestnikami, świadkami, badaczami i analitykami”.
- **O relacji między teorią a praktyką:** „Długo dyskutowaliśmy o tym, czy Kongres ma dotyczyć tylko ekonomii – nauk ekonomicznych, czy także gospodarki, albo też samej gospodarki. Myślę, że udało się wypracować fortunny kompromis. Trudno byłoby bowiem dyskutować o ekonomii bez gospodarki, jak i o gospodarce bez ekonomii”.
- **O tradycji zjazdów ekonomistów:** „Organizujemy ten kongres, bo taka jest nasza tradycja. Od ponad 100 lat polscy ekonomiści spotykają się, by wspólnie analizować, debatować i wyznaczać kierunki rozwoju gospodarczego naszego kraju. Tradycja ta zobowiązuje do odpowiedzialności, do rzetelności, ale przede wszystkim do działania na rzecz dobra wspólnego”.
- **O rocznicy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego:** „Tegoroczny kongres jest organizowany w 80. rocznicę powołania do życia współczesnej postaci stowarzyszenia polskich ekonomistów (...). Nasze Polskie Towarzystwo Ekonomiczne powstało w Łodzi i zostało powołane do życia 2 grudnia 1945 roku”.

- **O roli ekonomistów w społeczeństwie:** „To jest zjazd Ekonomistów Polskich, a nie zjazd Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. My organizujemy zjazd, ale czujemy się organizatorami zjazdu dla wszystkich ekonomistów – dla wszystkich ekonomistów polskich”.
- **O celach Kongresu:** „Jak na 11. Kongres przystało, wyznaczyliśmy sobie 11 celów (...). Chcemy, aby te obrady stały się impulsem do głębokiej refleksji nad stanem naszej dyscypliny oraz nad kondycją polskiej i światowej gospodarki. (...) Naszym celem jest także podnoszenie poziomu świadomości ekonomicznej – bo tylko społeczeństwo, które rozumie podstawowe mechanizmy gospodarcze, może uczestniczyć w życiu publicznym w sposób odpowiedzialny. Chcemy pokazywać, co decyduje o poziomie życia, o sile nabywczej wynagrodzeń i świadczeń, o możliwościach rozwoju osobistego i zawodowego.
- **O spojrzeniu w przyszłość:** „Spotykamy się dziś nie tylko po to, by podsumować to, co udało się w czasie, który upłynął od poprzedniego kongresu czy nawet w całym okresie transformacji naszej gospodarki, ale by z odwagą i pokorą spojrzeć w przyszłość”.

Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Koncentracja się na roli samorządu, nauki oraz innowacyjności w rozwoju regionu i kraju:

- **O roli nauki i technologii w rozwoju:** „Jeżeli my dzisiaj nie postawimy na technologię i na naukę, jeżeli nasze uniwersytety nie będą w stanie konkurować z tymi najlepszymi na świecie, to nie pokonamy wyzwań, które przed nami stoją”.
- **O współpracy nauki z gospodarką:** Wicemarszałek podkreślił, że przyszłość Polski i jej regionów wymaga realnego wzmocnienia współpracy między środowiskiem naukowym a sferą gospodarczą, co jest kluczem do budowania trwałej przewagi konkurencyjnej.
- **O znaczeniu Kongresu dla regionów:** Wskazał na Kongres jako niezwykle istotne forum, które „łączy analizę polityki regionalnej, doświadczeń samorządów i potencjału naukowego kraju”, pozwalając na wypracowanie strategii w czasach niepewności.

Jacek Jaśkowiak, Prezydent Miasta Poznania

Skupienie się na roli miasta jako centrum gospodarczego, znaczeniu samorządności oraz potrzebie merytorycznego wsparcia ze strony ekspertów w zarządzaniu lokalnym:

- **O tradycji gospodarczej Poznania:** „Poznań od zawsze był miastem kojarzonym z rzetelnością, pracowitością i świetną organizacją. Tutaj duch przedsiębiorczości łączy się z tradycją akademicką, tworząc idealne warunki do debaty o przyszłości polskiej gospodarki”.
- **O roli ekonomistów w zarządzaniu miastem:** „W dobie niepewności i dynamicznych zmian, my – jako samorządowcy – potrzebujemy rzetelnej wiedzy ekonomicznej. To państwa analizy i diagnozy pozwalają nam lepiej planować rozwój naszych małych ojczyzn i mierzyć się z wyzwaniami takimi jak inflacja czy transformacja energetyczna”.
- **O współpracy nauki, biznesu i samorządu:** „Sukces Poznania opiera się na dialogu. Nie byłoby silnego regionu bez współpracy środowiska naukowego z praktykami biznesu

- **O powiązaniu rozwoju miast z edukacją:** Zwrócił uwagę, że dynamiczny rozwój miast i całych regionów (takich jak Wielkopolska) jest nierozdzielnie związany z jakością edukacji oraz stopniem innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw.

Wojciech Jankowiak, jako przedstawiciel gospodarzy regionu, podkreślił również dumę z faktu, że to właśnie Poznań stał się miejscem tak ważnej debaty o przyszłości polskiej myśli ekonomicznej, szczególnie w kontekście 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

i administracją publiczną. Kongres jest dowodem na to, jak ważna jest ta synergia”.

- **O wyzwaniach „czasów niepewności”:** „Hasło tego kongresu – gospodarka w czasach niepewności – uderza w samo sedno problemów, z którymi borykają się polskie miasta. Stabilność finansowa samorządów to fundament stabilności całego państwa”.
- **O otwartości miasta:** „Cieszę się, że to właśnie w Poznaniu, w roku 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, spotykają się

najwybitniejsze umysły, by szukać rozwiązań dla Polski i Europy. Poznań zawsze był i będzie otwarty na odważne, innowacyjne idee”.

Prezydent podkreślił również, że obecność tak licznej grupy naukowców i praktyków w Poznaniu jest dla miasta wyróżnieniem i szansą na wzmocnienie pozycji regionu jako lidera innowacji.

Marcin Piątkowski, ekonomista Banku Światowego, Akademia Leona Koźmińskiego

Profesor, ekonomista Banku Światowego i wykładowca Akademii Leona Koźmińskiego, wygłosił entuzjastyczne wystąpienie na temat sukcesu polskiej gospodarki i wyzwania na przyszłość:

- **O „Złotym Wieku” Polski:** „Polska przeżywa swój gospodarczy złoty wiek – to okres najszybszego wzrostu w Europie, który pozwolił nam na historyczne zbliżenie się do poziomu zamożności Zachodu. Nigdy w historii nie byliśmy tak blisko, tak szybko”.
- **O przejściu od doganiania do liderowania:** „Przez ostatnie trzy dekady Polska była 'czempionem doganiania'. Aby jednak utrzymać ten sukces w przyszłości, musimy stać się 'czempionem liderowania'. Nie możemy już polegać tylko na taniej sile roboczej czy imitacji technologii”.
- **O nowej wizji rozwoju – strategia oparta na pięciu filarach (Model „5 i”):** instytucji, które muszą być sprawne i przejrzyste; inwestycji, zwłaszcza tych w kapitał ludzki; innowacji, które staną się silnikiem wzrostu; inteligentnej migracji, odpowiadającej na potrzeby demografii; oraz inkluzywności, by owoce wzrostu były dzielone sprawiedliwie”.

- **O ambitnych celach (cytując Michała Anioła) – wezwanie do odwagi w planowaniu:** „Największym niebezpieczeństwem dla większości z nas nie jest to, że mierzymy zbyt wysoko i nie osiągamy celu, ale to, że mierzymy zbyt nisko i cel osiągamy”.
- **O znaczeniu edukacji i innowacji:** „Jeśli chcemy, aby polskie firmy konkurowały na rynkach światowych, musimy radykalnie zwiększyć wydatki na badania i rozwój oraz stworzyć ekosystem, w którym innowacyjność jest premiowana, a nie hamowana”.

Wystąpienie profesora zostało przyjęte jako jedno z najbardziej inspirujących podczas sesji otwierającej, kładące nacisk na optymizm poparty twardymi danymi ekonomicznymi.

Krzysztof Domarecki, założyciel i główny akcjonariusz Grupy Seleno

Założyciel Grupy Seleno, przedstawił perspektywę biznesową na przyszłość polskiej gospodarki, skupiając się na przejściu od modelu „taniej produkcji” do modelu opartego na wysokiej wartości dodanej i innowacjach:

- **O skali polskiego sukcesu:** „Trzy dekady temu sukces, który dziś obserwujemy, wydawał się niemożliwy do osiągnięcia. Polska była postrzegana jako problem Europy, a nie jako kandydat do grona najszybciej rozwijających się gospodarek świata. Dziś, po osiągnięciu poziomu 1 biliona dolarów PKB, stoimy przed zupełnie nowym wyzwaniem – podwojeniem skali naszej gospodarki”.
- **O barierach wzrostu:** „Dalszy rozwój Polski zależy od tego, jak poradzimy sobie z czterema fundamentalnymi wyzwaniami: demografią, kosztami energii, strukturą własnościową naszych firm oraz kulturą przedsiębiorczości. Nie możemy już polegać na tych samych silnikach wzrostu, które niosły nas przez ostatnie 30 lat”.
- **O roli nauki i technologii:** „Jeżeli my dzisiaj nie postawimy na technologię i na naukę, jeżeli nasze uniwersytety nie będą w stanie konkurować z najlepszymi na świecie, to nie pokonamy kolejnego etapu rozwoju. Musimy położyć nacisk na naukę i jej autorytet – bez tego niewiele osiągniemy jako nowoczesne państwo”.

- **O potrzebie odwagi w biznesie:** „Dalszy wzrost wymaga odwagi w poszukiwaniu nowych źródeł rozwoju oraz całkowitego odejścia od schematów myślenia z przeszłości. Polskie firmy muszą przestać być tylko podwykonawcami, a stać się liderami technologicznymi w swoich niszach”.
- **O transformacji energetycznej:** „Koszty energii stają się krytycznym czynnikiem konkurencyjności. Bez taniej i czystej energii polski przemysł nie będzie w stanie utrzymać swojej pozycji na globalnych rynkach”.

Pełne nagranie sesji otwierającej: **XI Kongres Ekonomistów Polskich (4.12.2025 r.)**

Deklaracja Poznańska

Deklaracja stanowi wyraz wspólnego stanowiska uczestników Kongresu oraz próbę sformułowania rekomendacji dla debaty publicznej dotyczącej kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Podczas XI Kongresu Ekonomistów Polskich, połączonego z obchodami 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (PTE), ponad 600 przedstawicieli środowiska ekonomicznego przyjęło wspólne stanowisko zawarte w dokumencie pt. „Deklaracja Poznańska”. Dokument stanowi podsumowanie najważniejszych wniosków z debat prowadzonych w trakcie Kongresu oraz wskazuje kluczowe kierunki działań istotnych dla przyszłości polskiej gospodarki.

Deklaracja stanowi zaproszenie do współpracy środowisk naukowych, administracji publicznej, biznesu, organizacji społecznych oraz mediów na rzecz budowy nowoczesnej, konkurencyjnej i solidarnej gospodarki, zdolnej sprostać wyzwaniom nadchodzących dekad.

Deklaracja Poznańska na zakończenie XI Kongresu Ekonomistów Polskich

Dyskusje prowadzone podczas kilkudziesięciu sesji panelowych i referatowych koncentrowały się na kluczowych wyzwaniach współczesnej gospodarki – od stabilności finansów publicznych, przez transformację energetyczną i cyfrową, po kwestie edukacji ekonomicznej, przedsiębiorczości i roli Polski w Unii Europejskiej. Uczestnicy Kongresu zwrócili uwagę, że gospodarka Polski stoi dziś wobec konieczności redefinicji strategicznych priorytetów rozwoju w warunkach nasilających się napięć geopolitycznych, kryzysów energetycznych i demograficznych oraz dynamicznego postępu technologicznego. Wspólnym przesłaniem Kongresu stał się apel o odbudowę zaufania do instytucji publicznych, o wzmocnienie roli nauki w kształtowaniu polityki gospodarczej oraz przywrócenie idei społecznej gospodarki rynkowej jako podstawy długofalowego i zrównoważonego rozwoju kraju, zgodnie z art. 20 Konstytucji RP.

W wyniku szerokiej debaty sformułowano zestaw kluczowych postulatów, które stanowią propozycję kierunków działań dla decydentów, środowisk akademickich i gospodarczych. Ich realizacja może przyczynić się do zwiększenia odporności polskiej gospodarki, wzmocnienia jej konkurencyjności oraz zapewnienia dobrobytu społecznego w duchu solidarności międzypokoleniowej:

1. Budowa zaufania do instytucji i wzmocnienie społecznej gospodarki rynkowej
2. Stworzenie długofalowej strategii rozwoju gospodarczego Polski
3. Zapewnienie bezpieczeństwa
4. Skuteczna odpowiedź na wyzwania demograficzne
5. Wzmocnienie stabilności finansów publicznych i odpowiedzialności fiskalnej
6. Wspieranie odpowiedzialnej zielonej transformacji
7. Promowanie i wdrażanie zasad gospodarki umiaru
8. Przyspieszenie cyfrowej transformacji
9. Wspieranie przedsiębiorczości i innowacji jako filaru odpornej gospodarki
10. Rozwój edukacji ekonomicznej i kompetencji przyszłości
11. Otwarta i oparta na wiedzy debata o miejscu Polski w Unii Europejskiej

Wręczenie Nagrody PTE im. prof. Edwarda Lipińskiego

Jednym z ważnych punktów programu XI Kongresu Ekonomistów Polskich było uroczyste wręczenie Nagrody Nagroda PTE im. prof. Edwarda Lipińskiego oraz innych wyróżnień przyznawanych przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Nagroda ta należy do najważniejszych wyróżnień środowiska ekonomistów w Polsce i przyznawana jest za wybitne osiągnięcia naukowe oraz wkład w rozwój nauk ekonomicznych.

W ceremonii wręczenia nagrody udział wzięli:

- Marian **Gorynia** – Prezes PTE (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu),
- Elżbieta **Mączyńska** – Prezes honorowa PTE (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) oraz
- Bogusław **Fiedor** – Przewodniczący Sądu Konkursowego Nagrody PTE im. prof. Edwarda Lipińskiego (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu).

Wręczenie wyróżnień

Pierwszy dzień XI Kongresu Ekonomistów Polskich zwieńczyła uroczysta gala jubileuszowa połączona z wręczeniem wyróżnień, która odbyła się podczas wieczornego bankietu. W atmosferze sprzyjającej rozmowom i integracji środowiska uhonorowano osoby szczególnie zasłużone dla Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz jego rozwoju i działalności na rzecz upowszechniania wiedzy ekonomicznej.

Uroczystość była okazją do uhonorowania szczególnie zaangażowanych przedstawicieli środowiska naukowego PTE oraz podkreślenia znaczenia badań ekonomicznych dla rozwoju gospodarki i debaty publicznej w Polsce, w tym prof. Jana **Polowczyka**, prof. Piotra **Pysza** oraz prof. Elżbiety **Mączyńskiej**.

Decyzją Sądu Konkursowego nagrodę w 2025 r. otrzymał prof. Marek **Szczepański** z Politechniki Poznańskiej.

Program kulturalny

Integralnym elementem XI Kongresu Ekonomistów Polskich był program kulturalny, który stanowił uzupełnienie części merytorycznej jako przestrzeń do mniej formalnych spotkań i rozmów.

Podczas uroczystej gali wystąpił zespół pop-operowy Tre Voci, należący do najbardziej rozpoznawalnych polskich formacji łączących muzykę klasyczną z elementami muzyki rozrywkowej. Artyści zaprezentowali repertuar obejmujący

znane utwory operowe i musicalowe w nowoczesnych aranżacjach łącząc klasyczny śpiew z popularnymi formami muzycznymi.

Koncert spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem i stanowił ważny element programu towarzyszącego wydarzeniu, podkreślając uroczysty charakter jubileuszu 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz sprzyjając integracji środowiska.

Patronat honorowy

RP

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

Sponsorzy i partnerzy strategiczni

NARODOWY
BANK POLSKI

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

WIELKOPOLSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

POZnań*

BGK
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

VEOLIA

UTAL LICENSE PLATE
SOLUTIONS

BIOFARM®
POLSKA PRODUCENT LEKÓW

SELENA®
GLOBAL EXPERIENCE

PIBR Polska Izba
Biegłych
Rewidentów

żabka group

TERLAN

RFR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie
Regionalnych Funduszy Rozwoju

Kaczmarek

WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI

Krajowe Centrum
Edukacji
Ekonomicznej

SGB

SGB POZNAŃSKI BANK

Krakowski Bank Spółdzielczy

AKADEMIA
KOPERNIKAŃSKA

Łazarski

WARP®

Partnerzy instytucjonalni

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
we Wrocławiu

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Patronat medialny

RZECZPOSPOLITA

rp.pl

BANK I KREDYT

BANK & CREDIT

POZNAŃ

GŁOS
WIELKOPOLSKI

FORUM
AKADEMICKIE

SprawyNauki

Stowarzyszenie
Mediów
Lokalnych

EUROPERSPEKTYWY

Gurogospodarka

PTE Biuletyn
Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

DRESSLER

PWN

codziennypoznan.pl

Podziękowania

Dziękujemy wszystkim Uczestnikom XI Kongresu Ekonomistów Polskich za obecność, aktywne zaangażowanie oraz wkład w tworzenie przestrzeni rzetelnej i odpowiedzialnej debaty o przyszłości gospodarki. Państwa udział, merytoryczne dyskusje oraz gotowość do wymiany poglądów potwierdzają, że Kongres pozostaje istotnym forum integrującym środowisko naukowe, biznesowe i instytucjonalne.

Z satysfakcją patrzymy w przyszłość, planując kolejne edycje wydarzenia. Naszym celem jest dalsze podnoszenie jakości organizacyjnej i poziomu merytorycznego obrad, pogłębianie współpracy między środowiskiem akademickim, sektorem gospodarczym i instytucjami publicznymi oraz konsekwentne wzmacnianie międzynarodowego wymiaru Kongresu. Chcemy, aby pozostawał on przestrzenią pogłębionej refleksji, wymiany doświadczeń oraz inicjowania wspólnych przedsięwzięć badawczych i partnerskich.

Liczymy, że spotkamy się ponownie podczas kolejnej edycji, aby wspólnie kontynuować dialog nad kluczowymi wyzwaniami stojącymi przed polską i europejską gospodarką.

Organizator

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne jest niezależnym, profesjonalnym, ogólnopolskim stowarzyszeniem ekonomistów, zrzeszającym zarówno praktyków, jak i teoretyków życia gospodarczego. Powstało w 1945 r., nawiązując do tradycji zawodowych ruchów ekonomistów na ziemiach polskich w XIX wieku, w tym warszawskiego Stowarzyszenia Ekonomistów i Statystyków oraz towarzystw ekonomicznych działających w Krakowie, Poznaniu i Lwowie w okresie międzywojennym. PTE posiada status organizacji pożytku publicznego. Do podstawowych celów statutowych Towarzystwa należą:

- popularyzowanie wiedzy ekonomicznej,
- działalność opiniotwórcza w sprawach gospodarczych,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- integracja środowiska ekonomistów.

Bieżąca działalność PTE obejmuje realizację licznych projektów edukacyjnych, eksperckich i opiniotwórczych, których celem jest wzmacnianie jakości debaty ekonomicznej w Polsce oraz wspieranie odpowiedzialnego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Więcej informacji o projektach i inicjatywach PTE: www.pte.pl

